
Maatregelen- en Beheerplan

realisatie en onderhoud 2014-2019

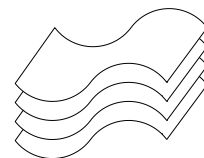
Julianapark

te Stadskanaal

- 28 maart 2013 -

SB4

**BUREAU VOOR HISTORISCHE
TUINEN, PARKEN EN LANDSCHAPPEN**

Maatregelen- en Beheerplan

realisatie en onderhoud 2014-2019

Julianapark

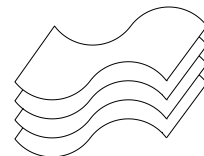
te Stadskanaal

- 28 maart 2013 -

Opdrachtgever: Gemeente Stadskanaal

Projectnummer: 8050

SB4

**BUREAU VOOR HISTORISCHE
TUINEN, PARKEN EN LANDSCHAPPEN**

INHOUD

INLEIDING	3
TOELICHTING OP HET MAATREGELEN- EN BEHEERPLAN.....	3
01. ALGEMEEN	4
01.10. Planuitwerking en begeleiding.....	4
01.20. Tekeningen en berekeningen.....	4
02. PADEN EN PLEIN	5
02.10. Herstel	5
02.20. Beheer	7
03. WATER EN OEVERS	10
03.10. Beheer	10
04. LANEN EN BOMENRIJEN	12
04.10. Herstel	12
04.20. Beheer	13
5. SOLITAIRE BOMEN EN BOOMGROEPEN	14
05.10. Herstel	15
05.20. Beheer	17
06. BERCEAU	20
06.10. Herstel	20
06.20. Beheer	20
07. VAKBEPLANTING	22
07.10. Herstel	22
07.20. Beheer	24
08. GAZON	29
08.10. Herstel	29
08.20. Beheer	30
09. BANKEN, AFVALBAKKEN EN BIJZONDERE OBJECTEN	33
09.10. Herstel	33
09.20. Beheer	34
12. SLOT	36
12.10. Evaluatie en vervolg	36

Colofon

© 2013, SB4 Bureau voor Historische Tuinen, Parken en Landschappen te Wageningen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij op papier of digitaal, zonder voorafgaande toestemming van de samenstellers van dit rapport. In geval van publicatie, geheel of gedeeltelijk, van dit als intern rapport bedoelde document, is het noodzakelijk om auteursrechten, copyright, publicatierechten en/of andere rechten te regelen met SB4 of andere partijen.

De afbeeldingen en foto's in dit rapport zijn gemaakt door SB4, tenzij de bronvermelding anders aangeeft.

Tekst en opmaak: SB4 Bureau voor Historische Tuinen, Parken en Landschappen
ir. E.M.J. Blok bnt, ing. L.M. Fokkema en ing. C.M.F. Brouwer
Costerweg 1-N
6702 AA Wageningen
www.sb4.nl

Projectnummer: 8050

Opdrachtgever: Gemeente Stadskanaal
Contactpersoon: dhr. J. Bezema

Rapportversie: 28 maart 2013

INLEIDING

Zuidelijk van de historische lintbebouwing van Stadskanaal ligt de vooroorlogse Parkwijk, met centraal daarin het Julianapark. De hoofdopzet van de Parkwijk werd gerealiseerd in de jaren 20 en 30 van de vorige eeuw, deels in werkverschaffing. Het Julianapark is in de jaren 1937-1938 tot stand gekomen. Meest in het oog springend in dit als rijksmonument aangewezen park zijn een grote slingervijver met eiland en brug, een muziekkoepeel, een beukenberceau met oorlogsmonument. Het park kent een grote variatie in beplanting.

Het park is eigendom van gemeente Stadskanaal, die ook verantwoordelijk is voor beheer en onderhoud. Op basis van een plan van ingenieursbureau Oranjewoud uit 1985 zijn omstreeks 1990 verschillende aanpassingen en beplantingsrenovaties doorgevoerd. In 2010 heeft bureau Stedelijk Groen een beheervisie en renovatieplan opgesteld, dat slechts beperkt tot uitvoer is gebracht.

Vanuit de wens om het Julianapark in goede staat te brengen en te houden, een gerichte aansturing aan het beheer te geven, en gebruik te kunnen maken van de rijkssubsidieregeling voor instandhouding van groene monumenten is in november 2012 opdracht gegeven aan SB4 Bureau voor Historische Tuinen, Parken en Landschappen om een onderbouwde toekomstvisie op te stellen, uitgewerkt tot een herstelplan en een beheerplan. Ter begeleiding, ondersteuning en afstemming is een projectgroep geformeerd waarin leden van de ambtelijke organisatie van Stadskanaal, vertegenwoordigers van de Wijkraad Parkwijk, Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Provincie Groningen en Libau zitting hadden. Onderzoek en planvorming is in deze groep besproken, de resultaten zijn tussentijds gepresenteerd aan de betrokken wethouders en aan de Monumentcommissie.

Onderzoek en analyse hebben geleid tot 'Herstelplan' met toekomstvisie en streefbeeld, dat vervolgens is uitgewerkt tot een 'Maatregelen- en Beheerplan' en een apart 'Beplantingsplan' op basis waarvan de gewenste situatie bereikt kan worden. Ter onderbouwing van de subsidieaanvraag in het kader van BRIM 2013 is hieraan een 'Inspectierapport' toegevoegd.

TOELICHTING OP HET MAATREGELEN- EN BEHEERPLAN

Het voorliggende 'Maatregelen- en Beheerplan' beschrijft de gewenste ingrepen en te voeren beheer en is bedoeld voor de komende periode van 6 jaar (2014-2019), waarbij uitgegaan is van:

- het behoud en herstel van het monumentale karakter van het park volgens het Herstelplan en het bijbehorende ruimtelijk streefbeeld,
- eenduidig en consequent beheer.

In de hierna volgende hoofdstukken zijn per terreinonderdeel of -type steeds eerst de eenmalige maatregelen opgenomen en worden vervolgens de beheerdoelstellingen met uitgangspunten en richtlijnen beschreven. De werkzaamheden zijn in tabelvorm weergegeven., waarbij zonodig een onderscheid is aangebracht in werkzaamheden en hoeveelheden voor en na realisatie van de eenmalige maatregelen. In dat geval zijn de hoeveelheden tussen haakjes (bijv. ** m2) de totale hoeveelheden na uitvoering van de eenmalige maatregelen. Waar nodig zijn kaarten met locatieaanduidingen opgenomen, eventueel gesplitst in de uitgangssituatie van 2013 en de situatie na eenmalig herstel.

Een meer gedetailleerde omschrijving van de huidige situatie is opgenomen in het Inspectierapport, welke een aparte rapportage vormt.

Voor de overzichtelijkheid zijn ook de beplantingsplannen in een aparte bundel ondergebracht.

In de tabellen zijn naast de werkelijke oppervlakten of aantallen ook hoeveelheden vermenigvuldigd met frequentie aangegeven. Dit is ten behoeve van een koppeling met de kostenraming. Werkzaamheden die thans onder de BRIM 2013 subsidiabel zijn, zijn gemarkeerd met een **(S)**. Hiervoor is gebruik gemaakt van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten van de Staatssecretaris van OCW van 19 september 2012.

Buiten het Maatregelen- en Beheerplan zijn gehouden:

- omliggende openbare wegen (Wilhelminalaan, Prins Hendriklaan, Julianastraat en Parksingel).
- verkeersborden.
- rode elementen als brug, koepel, keermuurtjes en overige muren.
- het begaanbaar houden van de paden in de winter (sneeuwruimen, e.d.).

Deze onderdelen of werkzaamheden vallen onder aparte beheereenheden van de gemeente Stadskanaal.¹

Het voorliggende document dient tevens als toetsingsinstrument voor het bereiken van de gestelde doelen en vormt een basis voor het Maatregelen- en Beheerplan voor de volgende beheerperiode (2020-2025).

Het voorliggend Maatregelen- en Beheerplan is opgesteld door Eric Blok (landschapsarchitect bnt en tuinhistoricus), Laura Fokkema (tuin- en landschapsinrichtster) en Caroline Brouwer (tuin- en landschapsinrichtster).

Wageningen, maart 2013

SB4 Bureau voor Historische Tuinen, Parken en Landschappen

In de tekst wordt verwezen naar de diverse documenten behorende bij het herstel en beheer van het Julianapark:

Herstelplan:

'*Herstelplan: analyse, waardering, visie en streefbeeld*', d.d. 28 maart 2013

Inspectierapport

'*Inspectierapport: situatie 2013*', d.d. 28 maart 2013

Beplantingsplan

'*Beplantingsplan*', nader uit te werken

Maatregelen- en Beheerplan

'*Maatregelen- en Beheerplan: realisatie en onderhoud 2014-2019*' d.d. 28 maart 2013

¹ NB. Het beheer van vijver en beschoeiing valt eveneens onder een aparte beheereenheid binnen de gemeente Stadskanaal. Omdat het echter wel subsidiabele posten zijn, is het onderhoud wel meegenomen in voorliggende omschrijving.

01. ALGEMEEN

01.10. Planuitwerking en begeleiding

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Instandhoudingsplan / beheerplan	Eenmalig (2019)	Betreft het opstellen van een instandhoudingsplan / beheerplan voor de volgende beheerperiode (2020-2025). Inclusief: - Opname van de situatie t.b.v. het Inspectierapport ² . - Opstellen instandhoudingsplan. - Meerjarenbegroting.
B (S)	- Tuinhistorisch onderzoek / Herstelplan	Eenmalig (2013)	Betreft het opstellen van een Herstelplan waarin een tuinhistorisch onderzoek als basis dient: - Korte introductie van het Julianapark, waarin situering, eigendom, gebruik, huidige situatie en monumentenstatus zijn beschreven. - Omgevings- en terreingeschiedenis. - Beschouwing van de ruimtelijke ontwikkeling van het terrein en de typerende kenmerken (middels faseringskaarten). - Algehele waardering. - Toekomstvisie, vertaald in een ruimtelijk streefbeeld. - Uitwerking om te komen tot realisatie van het geschetste beeld. Het Herstelplan vormt samen met het Inspectierapport van de huidige situatie en voorliggend Maatregelen- en Beheerplan de basis voor het beheer van het Julianapark.
C (S)	- Begeleiding van de uitvoering	Beheerperiode 2013-2019	Betreft het begeleiden van de uitvoering van de werkzaamheden volgens het Maatregelen- en Beheerplan bestaande uit: - Het jaarlijks opstellen van het jaarprogramma. - Het opvragen van offertes. - De prijsvorming en het verstrekken van de opdrachten. - Begeleiding en controle tijdens de uitvoering. - Oplevering van het uitgevoerde werk en de financiële verantwoording.
D (S)	- Supervisie/advisering door landschapsarchitect / tuinhistoricus	Stelpost	Betreft externe begeleiding. Dit is een jaarlijkse ronde door het park t.b.v. een toelichting op het Herstelplan c.q. het beantwoorden van vragen van de beheerder. O.a. toelichting op: - Eventueel te nemen maatregelen / acties tot het herstel als omschreven in het Herstelplan, Maatregelen- en Beheerplan en beplantingsplan. - Controle op de uitvoering van de genomen maatregelen als omschreven .
E (S)	- Aanvragen monumenten-vergunning(en)	Beheerperiode 2014-2019	Het Julianapark is aangewezen als een beschermd rijksmonument (complexnummer 516242) ³ . Betreft het aanvragen van een monumentenvergunning t.b.v. werkzaamheden bestaande uit substantiële wijzigingen van de huidige situatie, waarvoor een monumenten vergunning benodigd is.

01.20. Tekeningen en berekeningen

A (S)	- Opstellen beplantingsplan	Eenmalig (2013)	Betreft het opstellen van een gedetailleerd beplantingsplan voor heesters, solitaire bomen en boomgroepen voor het gehele Julianapark. Sortiment gebaseerd op huidige beplanting en assortiment in periode van aanleg en geschikt voor aanwezige terreingesteldheid.
B	- Opstelling deelontwerp plein	Eenmalig (2013)	Betreft het opstellen van een gedetailleerde uitwerking (maatvoering) t.b.v. het herzien van de belijning van het plein bij de koepel.
C (S)	- Onderzoek naar gazon	Eenmalig (2013)	Plaatselijk is er sprake van waterstagnatie vooral in natte periodes. Om tot een goede oplossing te komen is nader onderzoek naar bodemgesteldheid en waterdoorlatendheid gewenst, teneinde adequate maatregelen te treffen.

² Het Inspectierapport is een omschrijving van de huidige situatie. Het betreft de referentiesituatie voorafgaand aan de start van de werkzaamheden van het Maatregelen- en Beheerplan. Voor het volgende Inspectierapport is dat dus 2019.

³ De volledige monumentenomschrijving is opgenomen in bijlage 1 van het Herstelplan.

02. PADEN EN PLEIN

02.10. Herstel

Gewenst eindbeeld:

Een functionerend wegen- en padenstelsel. In alle seizoenen en onder alle weersomstandigheden goed begaanbaar. De wandelpaden zijn over hun gehele lengte gelijk van breedte en uniform in uitvoering.

Zorgvuldige inpassing van een plein met daarop de koepel, geschikt voor het houden van evenementen.

Duidelijke entrees en daarmee een logische aanhechting van het park op haar omgeving.

Methodiek/maatregelen:

Aanleg nieuwe asfaltpaden:

- Heraanleg van enkele historische paden en aanleg van enkele nieuwe paden ter verbetering van de rondwandeling door het park en de aanhechting op de Parkwijk. Nieuwe asfaltpaden voorzien van een slijtlaag afgestrooid met split. Inclusief fundering. Aanbrengen onder profiel ten behoeve van een goede afwatering.
- Paden in aansluiting op de Parksingel zijn 2,50 m. breed. De overige paden conform de huidige breedte van 2,00 meter.
- Asfalt en fundering aanbrengen ter plaatse van de nieuwe en te verplaatsen banken langs de paden. Verwijderen en afvoeren van de huidige tegels. (Zie volgende pagina voor de principetekeningen, combineren met plaatsen banken volgens hoofdstuk 10.)

Bestaande asfaltpaden aanpassen:

- Recent rechtgetrokken asfaltpaden (richting Parkheem en Wilhelminalaan) opbreken en heraanleg volgens een meer vloeiende vorm en met een betere aansluiting.
- Aanpassen van diverse parkentrees naar een meer vloeiende vorm en een betere aansluiting op omliggende straten..

Bestaand asfalt verwijderen:

- Ter plaatse van aan te passen asfaltpaden en parkingangen.
- Verwijderen asfaltpad richting Prins Bernhardlaan in verband met tracé-herziening. Tevens verwijderen fundering en aanvullen met (elders vrijgekomen) grond.

Bestaande asfaltpaden verbeteren:

- Voor een eenduidig beeld: bestaand asfalt (overeenkomstig de nieuwe paden) voorzien van een nieuwe toplaag/slijtlaag afgestrooid met split. (Zie hierboven.)

Omvorming en herstel plein:

- Herzien belijning en afwatering. Verwijderen bestaande toplaag halfverharding, ophogen en herprofiëren en aanbrengen nieuwe toplaag, met als doel een meer verzorgd en ruimtelijk ingepast plein. (Oppervlakte: van 1700 m2 naar 1100 m2.)
- Voor een eenduidig beeld, oppervlak afstrooien met met split eenduidig van kleur conform de overige asfaltpaden. Opstellen deelontwerp zie paragraaf 01.20.
- Indien nodig aanpassen fundering en aanbrengen drainage t.b.v. een goede afwatering.

Omvorming plein van halfverharding naar asfalt (niet in deze beheerperiode):

- Herzien belijning en afwatering. Verwijderen bestaande halfverharding en aanleg asfaltverharding, met als doel een meer verzorgd en ruimtelijk ingepast plein. (Oppervlakte: van 1700 m2 naar 1100 m2.)
- Voor een eenduidig beeld, nieuw asfalt op plein voorzien van een slijtlaag afgestrooid met split conform de overige asfaltpaden.
- Indien nodig aanpassen fundering en aanbrengen drainage t.b.v. een goede afwatering.

Bestaande halfverharding onder berceau en bij oorlogsmonument:

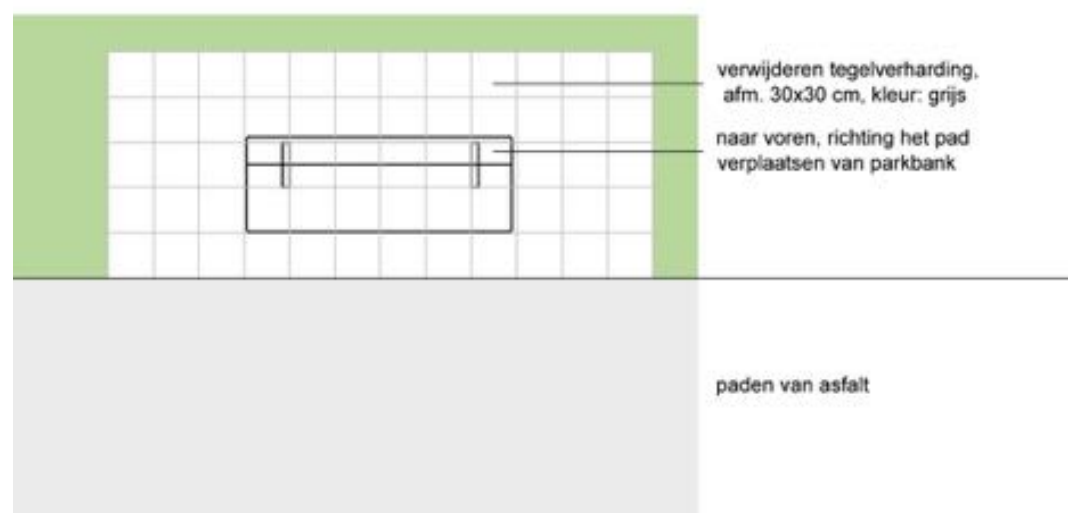
- Handhaven split. Buiten de opsluiting liggend split verzamelen en weer aanbrengen op de te handhaven paden. Aangepast beheer (intensiever) nodig inzake het verwijderen van blad (= regulier beheer).

Algemeen:

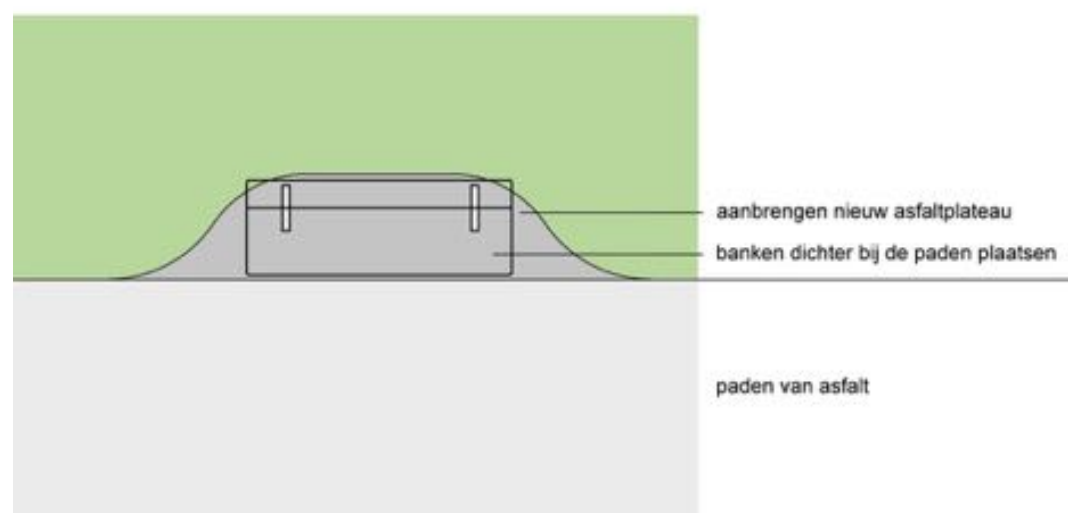
- Op lange termijn: (1x per 30 jaar) geheel vernieuwen van alle asfaltpaden (toplaag).

Afb. 02.10a: Herstel paden en plein (uitgangssituatie 2013), schaal 1:1750.

Afb. 02.10b: Huidige situatie rondom banken, schaal 1:50.

Afb. 02.10c: Gewenste situatie rondom banken, schaal 1:50.

Afb. 02.10a: Herstel verharding t.p.v. bestaande en te verwijderen banken (uitgangssituatie 2013), 1:1500.

Eenmalige maatregelen:

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Opmerkingen</u>
1	- Aanbrengen nieuwe asfaltpaden	1400 m2	Zie voorgaande paragraaf
2	- Aanbrengen asfaltverharding t.p.v. banken	15 m2	Zie voorgaande paragraaf Combineren met plaatsen banken zie hoofdstuk 10
3	- Bestaande asfaltpaden aanpassen	300 m2	Zie voorgaande paragraaf
4	- Bestaande asfaltpaden verwijderen	300 m2	Zie voorgaande paragraaf
5	- Bestaande asfaltpaden toplaag verbeteren	1930 m2	Zie voorgaande paragraaf
6	- Omvorming en herstel plein	1700 m2	Zie voorgaande paragraaf

02.20. Beheer
Doel regulier beheer:

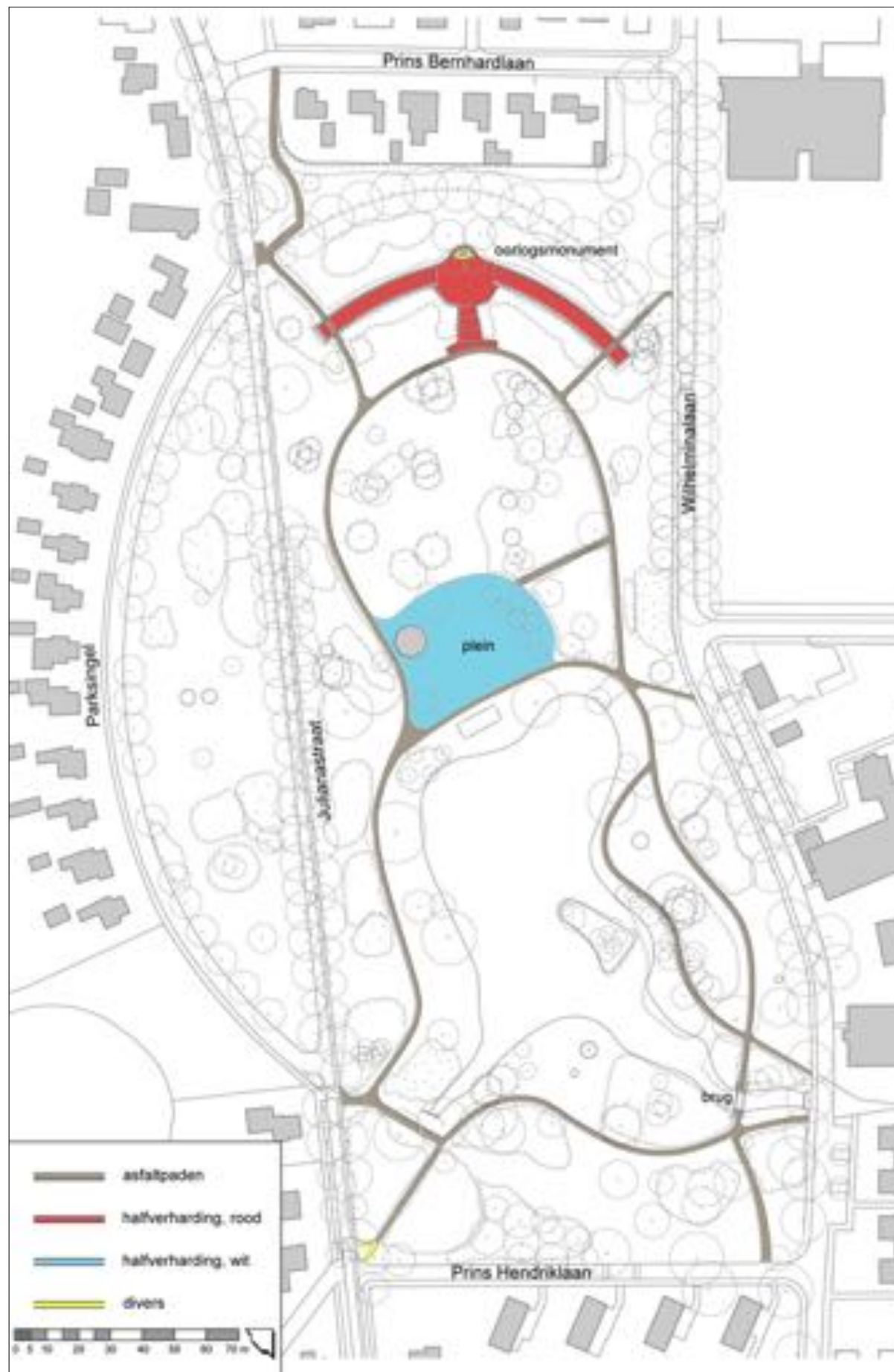
- In stand houden plein en padenstructuur, als aangegeven op overzicht (afb. 02.20a en 02.20b.) en waarborgen van de begaanbaarheid (veiligheid) in alle seizoenen en onder alle weersomstandigheden.
- Bestrijding onkruid.

Aandachtspunten:

- De huidige breedte van de asfaltpaden is voldoende. Breedte van materieel afstemmen op padbreedte zodat de randen van het asfalt niet afbrokkelen en er ook niet op aangrenzend gazon gereden wordt.
- Te verwijderen blad niet op een berg leggen, doch direct afvoeren.

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Herstelwerkzaamheden asfalt	1 x per jaar	1 post	1 post	Betreft plaatselijk herstel van verzakkingen, beschadigingen, gaten, erosie e.d. Inclusief benodigde leverantie asfalt t.b.v vernieuwing toplaag Opbouw (conform bestek Oever- en baggerwerkzaamheden en duikers vijver d.d. 20-10-2005): ▪ 30 mm. SMA 0/8 ▪ 40 mm RSTAB 0/16 ▪ 60 mm RSTAB 0/22 ▪ 200 mm menggranulaat 0/40 mm
B (S)	- Knippen graskanten langs verharding	1 x per jaar	1600 m (3250 m)	1600 m (3250 m)	Betreft het afsteken van graskanten langs de asfaltpaden NB: Frequentie is lager dan bij afsteken graskanten langs plantvakken Verharding vrijhouden van overgroeiing Periode: 1x per 4 weken tijdens groeiseizoen
C (S)	- Herstelwerkzaamheden halfverharding (berceau en oorlogsmonument)	1 x per jaar	1 post	1 post	Betreft plaatselijk herstel van verzakkingen, beschadigingen, gaten, erosie e.d. Incl. losmaken, verdichten en aanbrengen toplaag Incl. benodigde leverantie puin- of halfverharding Materiaal: vergelijkbare fractie en kleur als de huidige situatie
D (S)	- Herstelwerkzaamheden toplaag halfverharding (berceau)	1 x per 5 jaar	750 m2	750 m2	Betreft het geheel aanvullen van de toplaag op de oude halfverharding (laatst vernieuwd in 2010) Bij oorlogsmonument en onder de berceau Incl. losmaken, verdichten en aanbrengen toplaag Incl. benodigde leverantie Materiaal: vergelijkbare fractie en kleur als de huidige situatie

E (S)	- Onkruid- en mosbeheersing halfverharding (plein)	1 x per jaar	1700 m2 (1100 m2)	1700 m2 (1100 m2)	Kwaliteitsniveau A: intensief onderhoud Plein bij koepel Materieel: Select Spray Op milieuvriendelijke wijze <i>NB. Deze beheermaatregel eindigt zodra het plein is omgevormd naar asfalt</i>
F (S)	- Onkruid- en mosbeheersing halfverharding (berceau)	1 x per jaar	750 m2	750 m2	Kwaliteitsniveau A: intensief onderhoud Bij oorlogsmonument en onder de berceau Materieel: Select Spray Op milieuvriendelijke wijze
G (S)	- Paden ontdoen van blad	2 x per jaar	4980 m2 (5480 m2)	9960 m2 (10960 m2)	Gehele terrein: asfalt en halfverharding (zie atb. 02.20a) Materieel: bladblazer Periode: najaar, vrijgekomen materialen direct afvoeren

Afb. 02.20a. Uitgangssituatie paden en plein (2013), schaal 1:1750.

Afb. 02.20b. Uitgangssituatie paden en plein na herstel, schaal 1:1750.

03. WATER EN OEVERS

03.10. Beheer

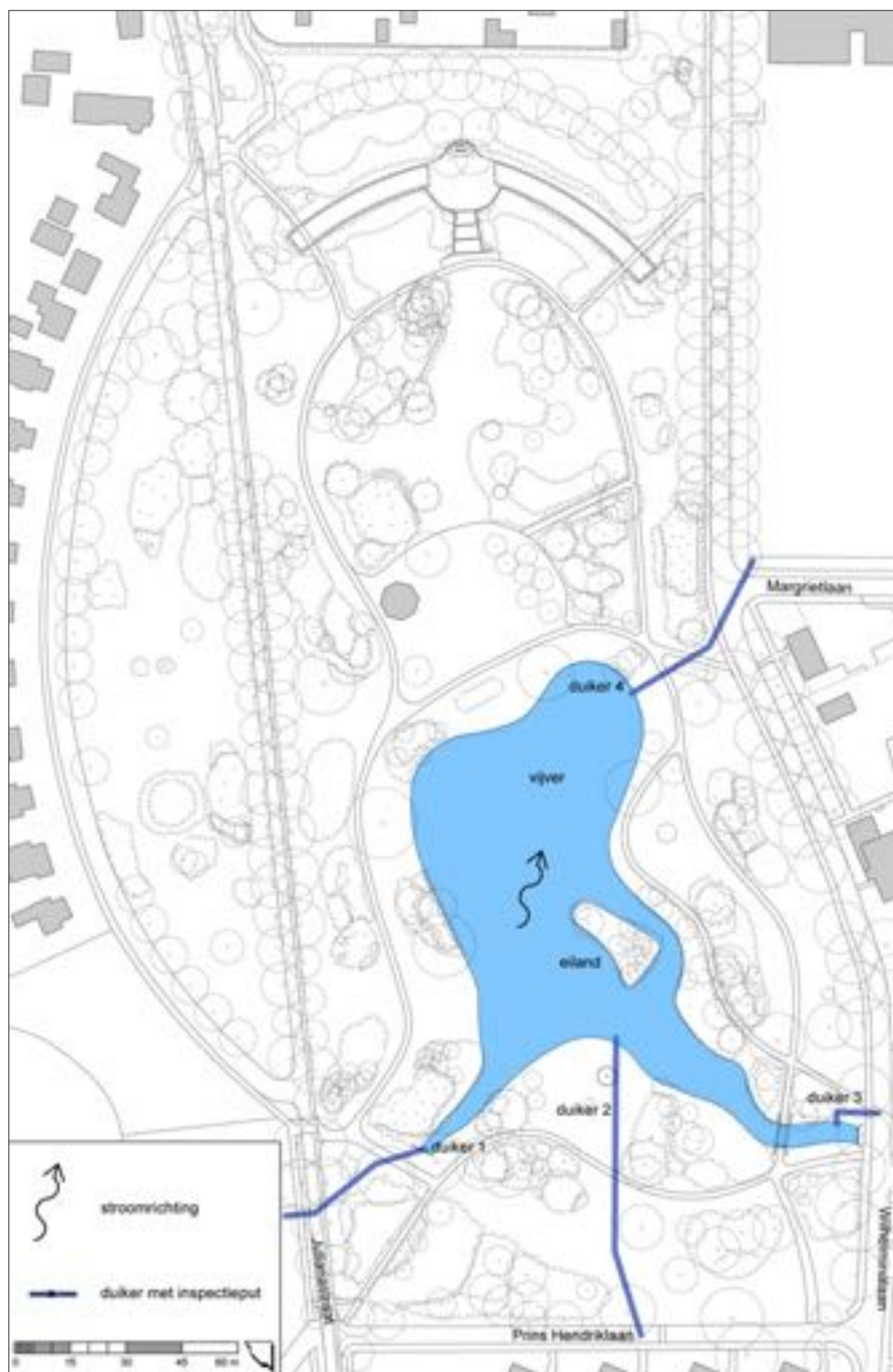
Doel regulier beheer:

- Behoud en instand houden van de historisch belijning van de vijver (ongewijzigd sinds de aanleg in 1937/1938). (Afb. 03a).
- Handhaven van ruim open water met een voldoende hoge waterstand gedurende het gehele jaar. Vastgehouden door een veilige en stabiele oeverbeschoeiing.
- De waterstand zo dicht mogelijk onder bovenrand van de beschoeiing houden.
- Vrij houden van zichtbelemmerende oeveropslag, rietkragen of beplanting en overgroeiing. (Zie ook hoofdstuk 07. Vakbeplanting.)
- Water van goede kwaliteit. In verband met het gewenste spiegeleffect van de vijver een kroosbedekking van maximaal ca. 15% aanhouden.
- Instand houden van de doorstroming. Dood hout, afval, zwerfvuil en bladophopingen zijn ongewenst.
- Vissen en watervogels (o.a. eenden en zwanen) zijn wenselijk, maar mogen ecologisch evenwicht van de vijver niet benadelen. Op het moment dat er overlast plaatsvindt, in de vorm van vermessing of vervuiling, is wegvangen noodzakelijk. Omdat de waterstand voldoende hoog is, zijn speciale voorzieningen als eendentrappen niet nodig.

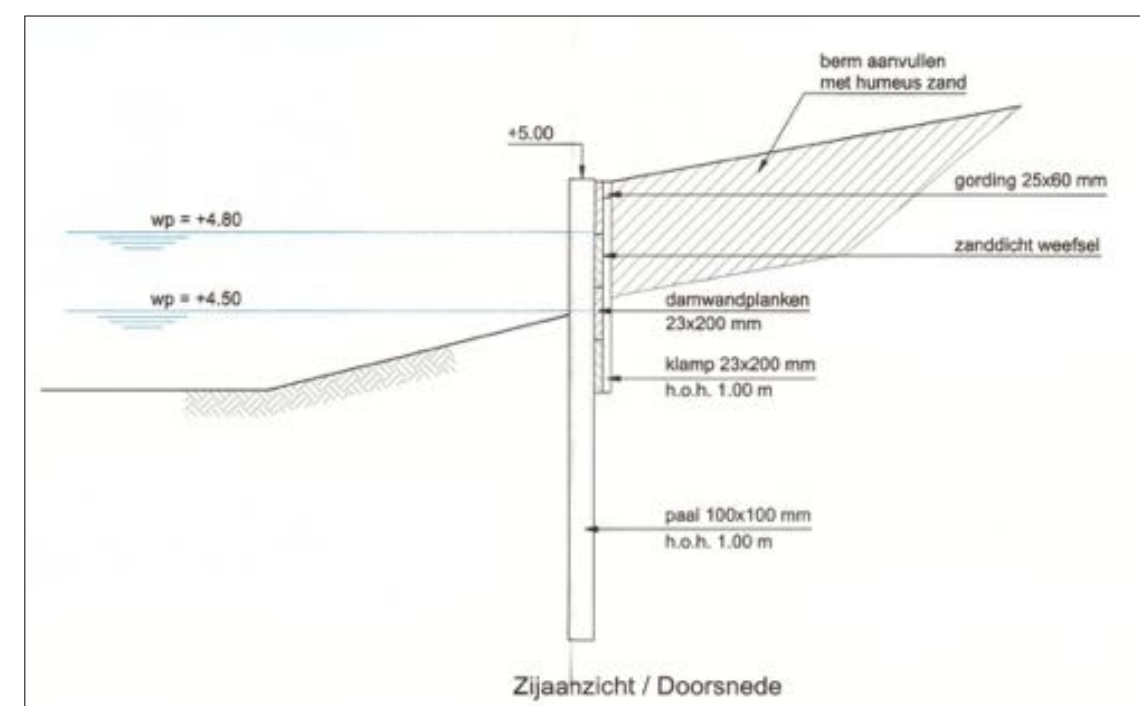
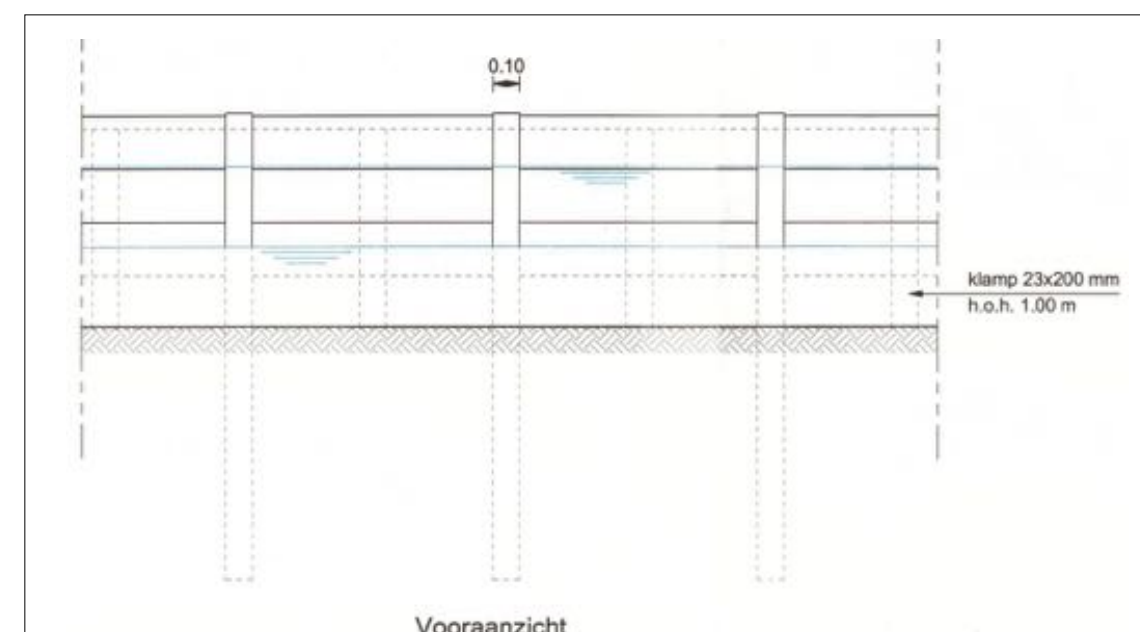
Aandachtspunten:

- Het beheer van vijver en beschoeiing valt onder een aparte beheereenheid binnen de gemeente Stadskanaal. Omdat dit voor het Julianapark subsidiabele posten zijn, is het opgenomen in voorliggend plan.

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Controleren op beschadigingen oeverbescherming	1 x per jaar	1 post	1 post	Controle en indien nodig plaatselijk herstel van het (flauwe) talud en de oeverbescherming Plaatselijk herstel van verzakkingen en beschadigingen (verrot materiaal), incl. herstel achterliggend grondwerk Materiaal: houten damwandplanken
B (S)	- Verwijderen van overmatige plantengroei langs de oevers	1 x per jaar	555 m	555 m	Betreft het uitmaaien middels korven van ongewenste plantengroei (bijvoorbeeld rietvegetatie) langs de oeverlijn. Vrijgekomen materiaal afvoeren. Periode: september NB. Groot hoeblad (aangebracht conform de eenmalige maatregelen in hoofdstuk 07. Vakbeplanting) is op een aantal locaties wel gewenst
C (S)	- Korven bodem	2 x per 6 jaar	57 are	57 are	Betreft het vrijmaken van de bodem o.a. plantenresten, afgevallen bladeren en takken (=regulier onderhoud) Afvoeren van het organisch materiaal (betreft niet-verontreinigd materiaal). Herstel en egaliseren oevers na werkzaamheden.
D (S)	- Controleren duikers	1 x per jaar	4 stuk	4 stuk	Betreft het controleren van de duikers op doorstroming Zonodig doorspuiten

03.10a: Uitgangspunt waterpartijen (2013), schaal 1:1500.

03.10b: Principedetails beschoeiing. (Herkomst: tekeningnr. S06-06, d.d. 25-10-2005, Gemeente Stadskanaal.)

04. LANEN EN BOMENRIJEN

04.10. Herstel

Gewenst eindbeeld:

Lanen en bomenrijen dienen compleet te zijn, idealiter uit één soort te bestaan en vrij van onderbeplanting. Heesters van aangrenzende plantvakken staan minimaal 2 tot 2,5 m achter de laanbomenrij zodat de stammen van de bomen vrij staan. Lanen en bomenrijen hebben prioriteit boven aangrenzende beplantingen, concurrerende beplanting uit aangrenzende heestervakken worden verwijderd.

Methodiek/maatregelen:

1. Bomenrij langs de Parksingel

- De huidige situatie is een onregelmatige mening van oude esdoorn en jongere linde, gewenst is een bomenrij van Noorse esdoorn.
- Op korte termijn completeren van de bomenrij met Noorse esdoorn (*Acer platanoides*)(maat 18-20). Het laanbeeld is in dit geval nog jong, waardoor de jonge aanplant niet uit de toon valt. Bij uitval van lindenbomen deze vervangen door Noorse esdoorn.
- Inboet van een enkele zieke boom.
- Bij 50% uitval totale verjonging met Noorse esdoorn (*Acer platanoides*). (Lange termijn).

2. Bomenrij ten noorden van de berceau

- De huidige laan bestaat uit zomereiken in een matige tot slechte conditie.
- Vitaliteitscontrole bomen en indien nodig op korte termijn verjongen met zomereik (*Quercus robur*).
- Daarna bij 50% uitval verjonging met zomereik (*Quercus robur*). (Zeer lange termijn).

3. Julianastraat

- Verwijderen jonge lindes ter hoogte van het gewenste doorzicht.
- Omdat het laanbeeld nu volwassen is, geen completering van de laan.
- Bij 50% uitval verjongen met Hollandse linde (*Tilia europaea*). (Lange termijn).

4. Wilhelminalaan

- Verwijderen twee bomen bij de parkeerplaats.
- Op korte termijn completeren bomenrij bij Parkheem met zomereik (*Quercus robur*)
- Bij 50% uitval aan beide zijden verjongen met zomereik (*Quercus robur*). (Lange termijn).

Afb. 04.10a: Herstel lanen en bomenrijen (uitgangssituatie 2013), schaal 1:1500.

Eenmalige maatregelen:

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Opmerkingen</u>
1	- Aanplanten bomen Parksingel	8 st	Zie voorgaande paragraaf
2	- Verjongen bomenrij ten noorden berceau	13 st	Zie voorgaande paragraaf
3	- Verwijderen laanbomen Julianastraat	6 st	Zie voorgaande paragraaf
4	- Verwijderen bomen parkeerplaats Wilhelminalaan	2 st	Zie voorgaande paragraaf
5	- Aanplanten bomen Wilhelminalaan	8 st	Zie voorgaande paragraaf

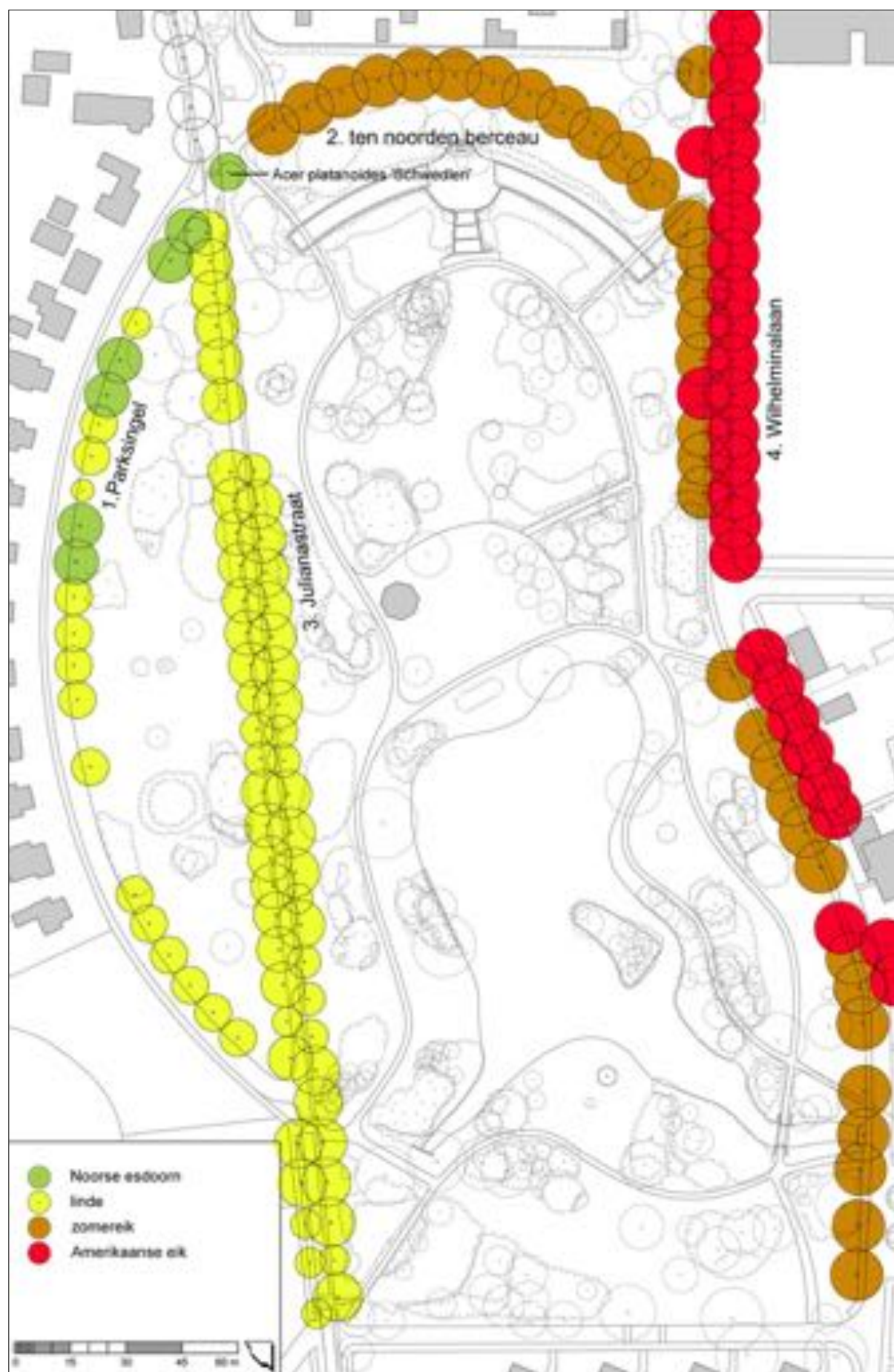
04.20. Beheer
Doel regulier beheer:

- Behoud lanen en bomenrijen als aangegeven op overzicht. (Afb. 04.20a en 04.20b.)
- Veiligheid van bezoeker garanderen (zorgplicht, openbaar toegankelijk terrein).
- Vrije doorgang (i.v.m. verkeer) van 4,5 meter met een uiterste opkroonhoogte van 5 meter.

Aandachtspunten:

- De bomenrij aan noordzijde van de Wilhelminalaan (thans Amerikaanse eik en op termijn opnieuw zomereik) valt buiten de begrenzing van het Rijksmonument.
- Afvoeren van alle vrijgekomen materialen.

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Snoei jonge laanbomen	1 x per jaar	27 stuk	27 stuk	Locatie: rij langs Parksingel + rij ten noorden van berceau + enkele bomen langs de Wilhelminalaan Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Betreft begeleidingssnoei. Snoei naar de aard van de soort Materieel: Handmatig (met een stokzaag) / Periode: winter
B (S)	- Snoei laanbomen (overig)	3 x per 6 jaar	120 stuk	120 stuk	Locatie: Parksingel, Julianastraat, Wilhelminalaan Betreft begeleidingssnoei en het verwijderen van dood of ziek hout, schurende of foutstandige takken Snoei naar de aard van de soort, Bewerkingspercentage ca. 10% van de kroon Materieel: Handmatig met een stokzaag of hoogwerker met 2 personen / Periode: winter
C (S)	- Vervangen van bomen (inboet)	1 x per jaar 1 ^e en 2 ^e jaar na aanplant	3 stuk 3 stuk	3 stuk 3 stuk	Locatie: rij langs Parksingel + rij ten noorden van berceau + enkele bomen langs de Wilhelminalaan Betreft incidenteel vervangen van dode of uitgevallen jonge bomen Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf. Gerekend is met 10%
D	- Water geven (jonge aanplant)	8 x per jaar 1 ^e en 2 ^e jaar na aanplant	1 post	1 post	Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf en bomen aangeplant volgens post C Hoeveelheid en frequentie afhankelijk van weersomstandigheden (per keer ca. 200 liter per boom)
E	- VTA-controle (attentiebehoevende bomen)	1 x per jaar	80 stuk	80 stuk	Monumentale bomen ouder dan 50 jaar Betreft visuele boomcontrole i.v.m. algemene zorgplicht, Incl. maken van een rapportage
F	- VTA-controle (overige laanbomen)	1 x per 3 jaar	67 stuk	67 stuk	Betreft visuele boomcontrole i.v.m. algemene zorgplicht Incl. maken van een rapportage
G (S)	- Verwijderen stamschot	1 x per jaar	1 post	1 post	Locatie: Parksingel en Julianastraat Vrij houden van de stam van stamschot. Boomsoort: linde (Niet elke linde heeft last van stamschot.)

Afb. 04.20a: Uitgangssituatie lanen en bomenrijen (2013), schaal 1:1500.

Afb. 04.20b: Uitgangssituatie lanen en bomenrijen na herstel, schaal 1:1500.

5. SOLITAIRE BOMEN EN BOOMGROEPEN

05.10. Herstel

Gewenst eindbeeld:

Gevarieerd sortiment bomen met aantrekkelijke afwisseling in vorm, kleur, bloei, etc. Duidelijk onderscheid in individuele bomen in een beplantingsvak ten opzichte van een dichtere aanplant van bijvoorbeeld hoge coniferen (Thuja, Chamaecyparis e.d.). Zodanig gepositioneerd dat zij zichten begeleiden of beëindigen.

Onderscheid in beheereenheden:

Bomen in gazon:

- Coniferen vrijstaand
- Coniferen in een groep
- Naaldbomen vrijstaand
- Coniferen in een groep
- Loofbomen vrijstaand
- Loofbomen in een groep

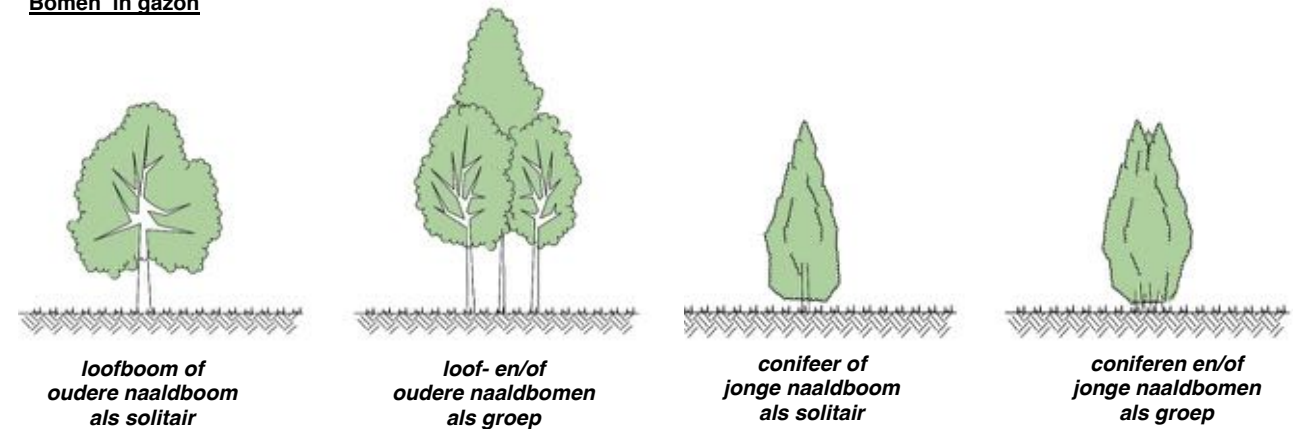
Bomen in beplanting:

- Naaldbomen, individueel met lage ondergroei (o.a. Pinus, Cedrus etc.)
- Coniferen, in een groep, veelal zonder onderbegroeiing (o.a. Thuja, Chamaecyparis etc.) (Zie hoofdstuk 07 Vakbeplanting)
- Loofbomen, individueel met lage ondergroei
- Loofbomen, in een groep met lage ondergroei

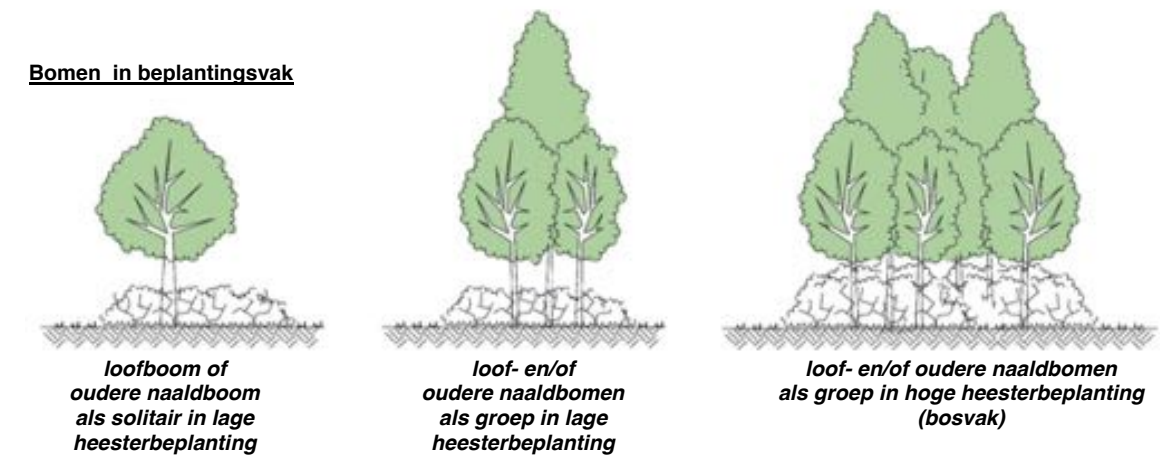
Methodiek/maatregelen:

Verwijderen, verplanten en aanplanten van bomen. Exacte locatie, soortindicatie, en aanplantmaat conform gedetailleerd beplantingsplan. (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)

Bomen in gazon

Bomen in beplantingsvak

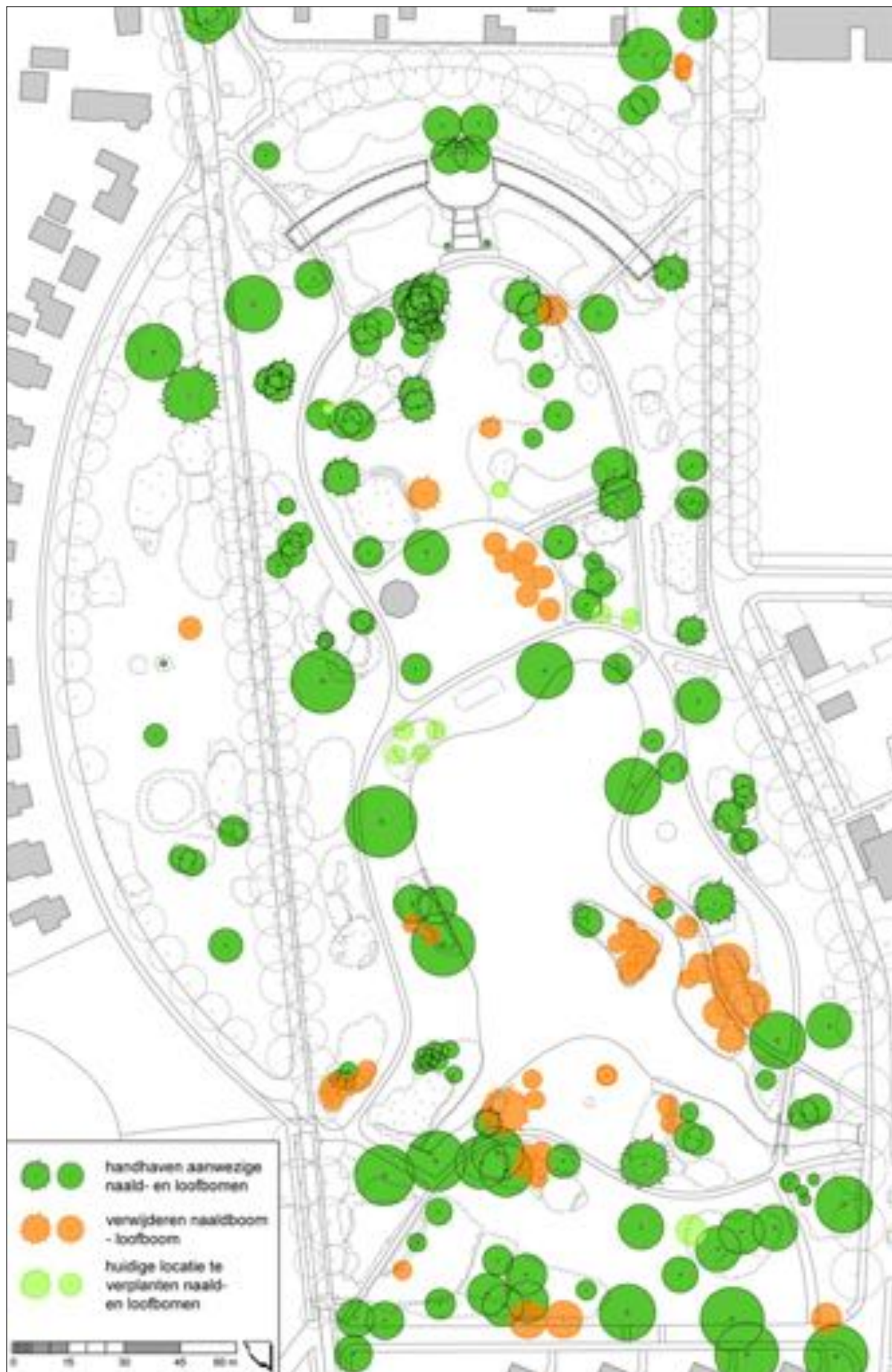

Afb. 05.10a: Principeprofielen gewenst beeld solitaire bomen en boomgroepen.

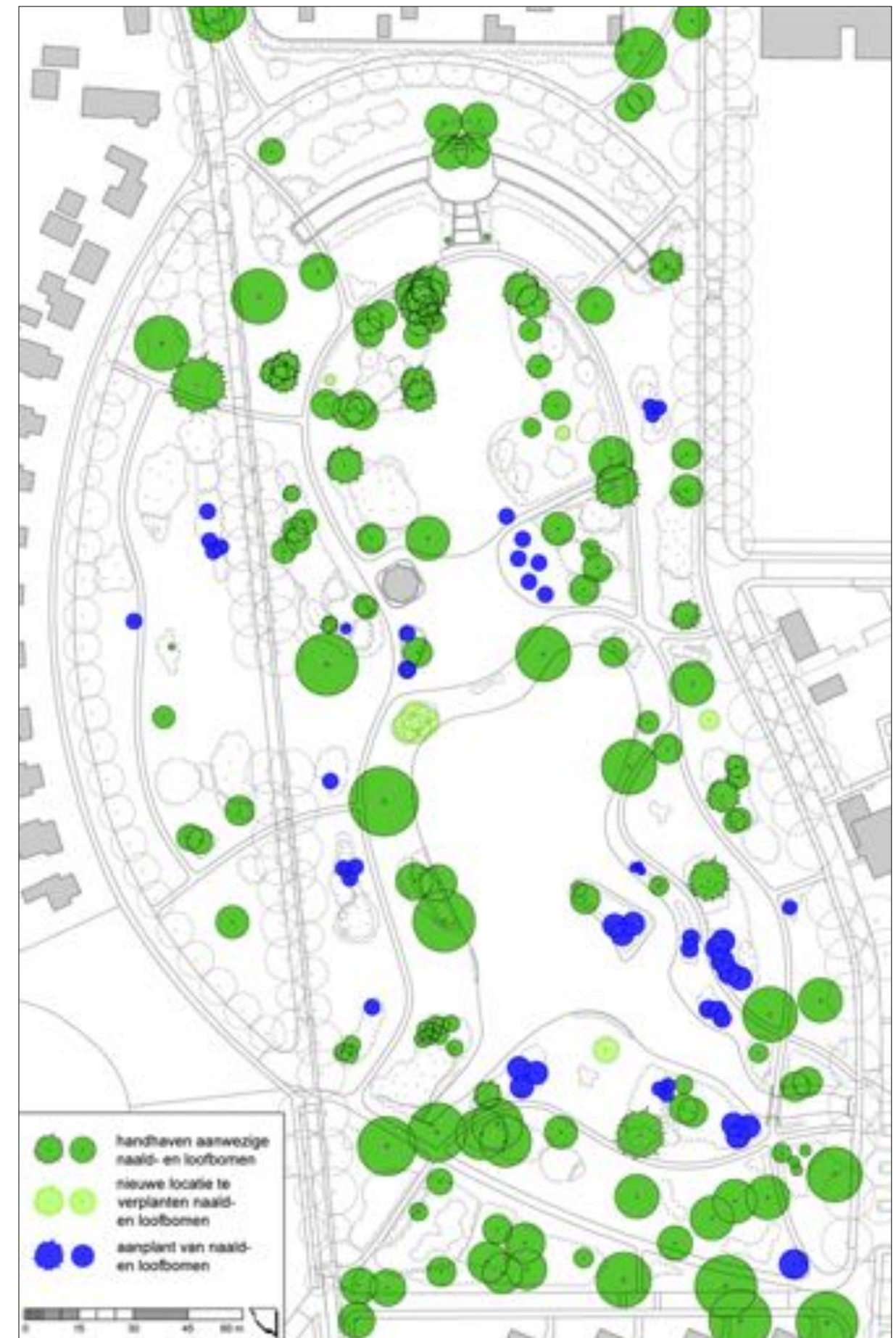

Te hoge rhododendrons verstikken de jonge aanplant van gouden regen (*Laburnum anagyroides*).

Afb. 05.10b: Ongewenst beeld

Afb. 05.10b: Te verwijderen bomen en boomgroepen (uitgangssituatie 2013), schaal 1:1500.

Afb. 05.10c: Aanplant bomen en boomgroepen na verwijderen bomen en boomgroepen, schaal 1:1500.

Eenmalige maatregelen:

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Opmerkingen</u>
1	- Verwijderen van bomen	65 st	Conform gedetailleerd beplantingsplan (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)
2	- Verplanten van bomen	9 st	Conform gedetailleerd beplantingsplan (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)
3	- Nieuwe aanplant van bomen	50 st	Conform gedetailleerd beplantingsplan (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)

05.20. Beheer
Doel regulier beheer:

- Behoud en beheer van beeldbepalende bomen en boomgroepen met een diversiteit van inheemse soorten en exoten.
- Bomen voldoende de ruimte geven voor de ontwikkeling van een natuurlijke habitus. (Zie ook hoofdstuk 07. Vakbeplanting.)
Gewenste situatie conform principeprofielen. (Afb.05.10a.)
- Groeiwijze coniferen: solitair of in een groep, geen vorm-, haag- of randsnoei.
- Openhouden van zichtlijnen.

Aandachtspunten:

- Bomen en naaldbomen met een individueel karakter in lage beplantingsvakken zijn meegenomen in deze paragraaf. Het beheer van coniferen (m.n. Thuja, Chamaecyparis e.d.) die in of aan de rand van een heestervak staan, zijn meegenomen in hoofdstuk 07. Vakbeplanting.
- Afvoeren van alle vrijgekomen materialen.

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Snoei jonge bomen	1 x per jaar	50 stuk	50 stuk	In gazon en in plantvak Betreft begeleidingssnoei. Snoei naar de aard van de soort Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Materieel: handmatig (met een stokzaag) Periode: winter
B (S)	- Snoei bomen in gazon (overige bomen)	3 x per 6 jaar	55 stuk (40 stuk)	55 stuk (40 stuk)	Bomen of boomgroepen in gazon (NB. hierbij worden ook de bomen in halfverharding (plein/monument) gerekend) Betreft begeleidingssnoei en verwijderen van dood of ziek hout, schurende of foutstandige takken Snoei naar de aard van de soort (Incl. naaldbomen als ceder, den etc.) Geen vormsnoei toepassen Bewerkingspercentage ca. 10% van de kroon, incl. stamschot Materieel: handmatig (met een stokzaag) of 2 boomverzorgers / klimmers Indien nodig incidenteel met hoogwerker met 2 personen (i.v.m. kwetsbaarheid terrein zo veel mogelijk beperken en rijplaten toepassen) Periode: winter
C (S)	- Snoei bomen in plantvakken (overige bomen)	3 x per 6 jaar	150 stuk (100 stuk)	150 stuk (100 stuk)	Bomen of boomgroepen in plantvakken Betreft begeleidingssnoei en verwijderen van dood of ziek hout, schurende of foutstandige takken Snoei naar de aard van de soort (Incl. naaldbomen als ceder, den etc.) Geen vormsnoei toepassen Bewerkingspercentage ca. 10% van de kroon, incl. stamschot Materieel: handmatig met een stokzaag of 2 boomverzorgers / klimmers Indien nodig incidenteel met hoogwerker met 2 personen (i.v.m. kwetsbaarheid terrein zo veel mogelijk beperken en rijplaten toepassen) Periode: winter

D (S)	- Vervangen van bomen (inboet)	1 x per jaar <i>1° en 2^e jaar na aanplant</i>	5 stuk	5 stuk	Betreft incidenteel vervangen van dode of uitgevallen jonge bomen Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Dode bomen vervangen (indien mogelijk) door dezelfde soort op dezelfde plaats (Behalve wanneer de soort ongeschikt blijkt te zijn voor de plek.) Incl. aanbrengen van benodigde boomverankering, beluchtingskanalen en kniepalen Gerekend is met 10% van het totaal jonge aanplant
E (S)	- Vervangen van bomen (inboet) (overig)	1 x per jaar	5 stuk	5 stuk	Betreft incidenteel vervangen van dode of uitgevallen bomen Dode bomen vervangen (indien mogelijk) door dezelfde soort op dezelfde plaats (NB. Uitzondering betreft op het moment dat de soort ongeschikt blijkt te zijn voor de plek.) Incl. het aanbrengen van de benodigde boomverankering, beluchtingskanalen en kniepalen Gerekend is met minder dan 5% van het totaal
F (S)	- Water geven (jonge aanplant)	8 x per jaar <i>1° en 2^e jaar na aanplant</i>	1 post	1 post	Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf en bomen aangeplant volgens post D en E Hoeveelheid en frequentie afhankelijk van weersomstandigheden (per keer ca. 200 liter per boom)
G	- VTA-controle (attentiebehoevende bomen)	1 x per jaar	100 stuk (70 stuk)	100 stuk (70 stuk)	Monumentale bomen ouder dan 50 jaar (gerekend is met 50% van het huidige bomenbestand) Betreft visuele boomcontrole i.v.m. algemene zorgplicht Inclusief rapportage
H	- VTA-controle (overige bomen)	1 x per 3 jaar	105 stuk (70 stuk)	105 stuk (70 stuk)	Betreft visuele boomcontrole i.v.m. algemene zorgplicht Inclusief rapportage

Afb. 05.20a. Uitgangssituatie solitaire bomen en boomgroepen (2013), schaal 1:1500.

Afb. 05.20b. Uitgangssituatie solitaire bomen en boomgroepen na herstel, schaal 1:1500.

06. BERCEAU

06.10. Herstel

Gewenst eindbeeld:

Gebogen loofgang in twee delen met halverwege een onderbreking bij het plein van het oorlogsmonument. Hier vormt een enkele hoge haag de achtergrond van het monument.

Methodiek/maatregelen:

Aanplant van beukenhaag achter het lage muurtje. Betreft herstel van de oorspronkelijke situatie. Exacte locatie, soortindicatie, en maat conform gedetailleerd beplantingsplan. (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)

Eenmalige maatregelen:

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Opmerkingen</u>
1	- Aanplant beukenhaag achter oorlogsmonument	23,5 m	Conform gedetailleerd beplantingsplan (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)

06.20. Beheer

Doel regulier beheer:

- In stand houden van de berceau van gewone beuk (*Fagus sylvatica*), handhaven qua vorm en hoogte.
- In stand houden van de metalen constructie die de berceau steunt.

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Knippen berceau, buitenzijde	1 x per jaar	100 m	100 m	Boven- en zijkanten Materiaal/methode: hoogwerker, gebruik van rijplaten Afvoeren van vrijgekomen materialen Periode: na de langste dag (ca. 20 juni)
B (S)	- Knippen berceau, binnenzijde	1 x per jaar	100 m	100 m	Binnenzijde Materieel/methode: handmatig Afvoeren van vrijgekomen materialen Periode: na de langste dag (ca. 20 juni)
C (S)	- Knippen haag (achter monument)	2 x per jaar	23,5 m	47 m	Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Betreft knippen van boven- en zijkanten, 1 - rijig Materiaal/methode: handmatig Afvoeren van vrijgekomen materialen Periode: na de langste dag (ca. 20 juni) en september
D (S)	- Vervangen van deel haag (inboet)	1 x per jaar 1 ^o en 2 ^e jaar na aanplant	1 post	1 post	Betreft incidenteel vervangen van uitgevallen beuken Vervanging van niet aangeslagen of uitgevallen jonge beuken (haagplantsoen) Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Gerekend is met 10%
E (S)	- Vervangen van deel berceau (inboet)	1 x per jaar	1 post	1 post	Betreft incidenteel vervangen van uitgevallen beuken van de berceau Vervanging van dode of uitgevallen beuken (haagplantsoen) Gerekend is met 5%

F (S)	- Water geven (jonge aanplant)	8 x per jaar <i>1^e en 2^e jaar na aanplant</i>	1 post	1 post	Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf en ingeboet volgens post D en E Hoeveelheid en frequentie afhankelijk van weersomstandigheden
G (S)	- Onkruidbeheersing berceau	7 x per jaar	220 m	1540 m	Betreft het onkruidvrij maken van de 'haagvoet' van de berceau Materieel/methode: handmatig (schoffelen) Afvoeren van vrijgekomen materialen Periode: groeiseizoen
H (S)	- Onkruidbeheersing haag	7 x per jaar	23,5 m	164,5 m	Betreft het onkruidvrij houden van de haagvoet van de haag achter het oorlogsmonument Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Materieel/methode: handmatig (schoffelen) Afvoeren van vrijgekomen materialen Periode: groeiseizoen
I (S)	- Controleren en instand houden lei- en draagconstructie	1 x per jaar	1 post	1 post	Controleren op beschadigingen en gebreken Indien nodig repareren (incidenteel) Controle combineren met het knippen van de haag

Afb. 06.20a. Uitgangssituatie (2013) berceau, schaal 1:1500.

Afb. 06.20b. Uitgangssituatie berceau en haag na uitvoering eenmalige maatregelen, schaal 1:1500.

07. VAKBEPLANTING

07.10. Herstel

Gewenst eindbeeld:

Plantvakken met een geleidelijke opbouw van heesters van laag naar hoog, eventueel gecombineerd met boomvormer(s) in het midden met voldoende ruimte voor ontwikkeling van een natuurlijke habitus. Incidenteel decoratieve rozenperken in het gazon rond de vijver ter ondersteuning van de representatieve uitstraling van het park.

Uitnodigend karakter van de entrees, middels openheid en een uitgesproken siersortiment.

Onderscheid in beheereenheden:

Beplantingsvakken (al dan niet met individuele bomen of boomgroepen)

1. Oeverbeplanting
2. Rozenperken
3. Vaste planten border, met individuele hogere heesters
4. Vakbeplanting van lage en hoge heesterbeplanting
5. Rhododendron
6. Hoge coniferen als onderdeel van vakbeplanting

Methodiek/maatregelen:

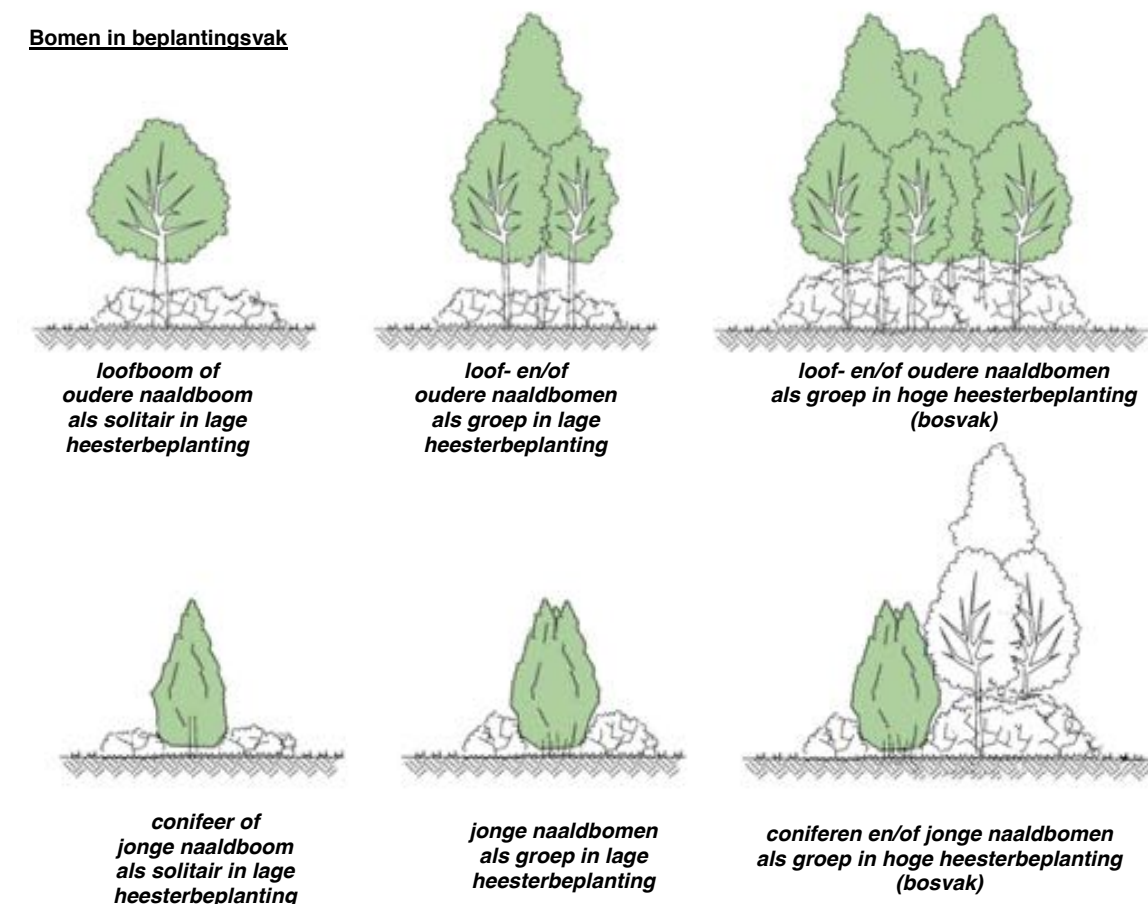
Exacte locatie, soortindicatie, en maat conform gedetailleerd beplantingsplan (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)

- Gerichte snoei, verjonging en bijplant. Verwijderen opslag en ongewenste beplanting. (Zie afb. 07.10c en 07.10d.)
 - Opruimen diverse ongewenste heestervakken.
 - Herstel verdwenen grasstroken tussen paden en plantvakken door plaatselijk verwijderen heesters. (Zie hoofdstuk 09. Gazon.)
 - Algemeen: verwijderen (en beheersen) van taxus, hulst, braam en opslag van esdoorn, beuk, etc.
 - Omvormen, verplanten en bijplant van heestervakken. Bewerkingsgraad ca. 75% van het beplantingsvak. (Onder meer luchtiger, minder hoog, etc.)
 - Gedeeltelijk herzien, door dunnen, bijsnoeien en deels aanvullen. Bewerkingsgraad van ca. 25 % van het heestervak.
 - Gefaseerde verjonging van rhododendronvakken
 - Omvormen diverse rozenperken naar gevarieerdere platnvakken met een meer organische vormgeving.
 - Aanplant van diverse nieuwe heester- en vaste plantenvakken. (Onder andere langs de vijver en rond de koepel.)
- Verwijderen 100% dood hout en dode bomen.

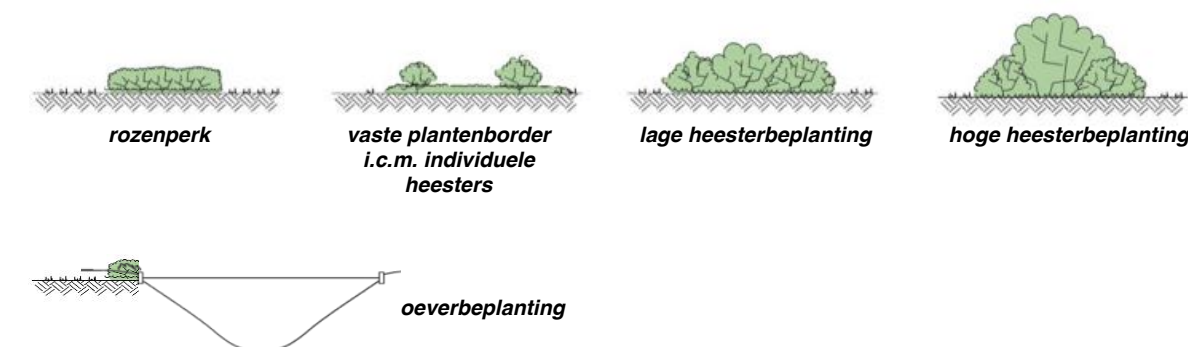

Afb. 07.10b: Ongewenst beeld: Wandvormige snoei, loodrecht ten opzichte van de gestoken graskanten.

Bomen in beplantingsvak

Beplantingsvakken

Afb. 07.10a: Principeprofielen gewenst beeld plantvakken.

Afb. 07.10c: Verwijderen en omvormen heester- en conifeergroepen (uitgangssituatie 2013), schaal 1:1500.

Afb. 07.10d: Aanplant heesters (op nieuwe locaties) na verwijderen en omvormen, schaal 1:1500.

Eenmalige maatregelen:

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Opmerkingen</u>
1	- Verwijderen, omvormen en verplanten van huidige plantvakken (incl. verwijderen (en beheersen) van taxus, hulst en opslag)	100 are	Zie voorgaande paragraaf - Rozen: 150 m2 - Vaste planten: 500 m2 - Overige heesters: 6500 m2 - Rhododendron 250 m2 - Opgaande coniferen en naaldbos: 2600 m2
2	- Aanplant nieuwe plantvakken, bijplant in huidige plantvakken	68 are	Zie voorgaande paragraaf - Rozen: 150 m2 - Vaste planten: 700 m2 - Overige heesters: 5000 m2 - Rhododendron 500 m2 - Opgaande coniferen en naaldbos: 400 m2

07.20. Beheer
Doel regulier beheer:

- In stand houden heestergroepen als aangegeven op overzicht. (Afb. 07.20a en 07.20b.)
- Beheersen omvang plantvakken.
- Gesloten beplantingsgroepen met strakke, vloeiende belijning en een geleidelijke overgang van laag aan de randen naar hoog in het midden van het vak. Daardoor een zorgvuldige opbouw van de plantvakken, zowel in verticale als horizontale richting. (Zie afbeelding 07.10a Principeprofielen gewenst beeld vakbeplanting met en zonder solitaire bomen en boomgroepen.)
- In stand houden sortiment.
- Vrijhouden en begeleiden van zichtlijnen.
- In stand houden vasteplantenborders die bestaan uit een aaneengesloten verzorgde begroeiing met strakke ronde belijningen met behoud van een natuurlijke en losse habitus.
- Behoud van bestaande oppervlaktes.

Aandachtspunten:

- Loof- en naaldbomen met een individueel karakter in lage beplantingsvakken zijn meegenomen in hoofdstuk 05. Solitaire bomen en boomgroepen. Het beheer van coniferen (m.n. Thuja, Chamaecyparis, e.d.) die in of aan de rand van een heestervak staan, is meegenomen in dit hoofdstuk onder 07. Vakbeplanting. Let op: geen haag- of vormsnoei toepassen.

Afb. 07.20a. Uitgangssituatie beheereenheden vakbeplanting (2013), schaal 1:1500.

Afb. 07.20b. Uitgangssituatie beheereenheden vakbeplanting na herstel, schaal 1:1500.

0. Algemene beheermaatregelen

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Onkruidbeheersing	7 x per jaar	5500 m2 (5000 m2)	385 are (350 are)	Betreft het verwijderen van ongewenste kruidengroei in beplantingsvakken (Naarmate de beplanting ouder wordt en de plantvakken zich meer sluiten, zal de ongewenste kruidengroei afnemen) Materieel/methode: handmatig (schoffelen en wieden) Betreft voornamelijk de randen en ter plaatse van jonge aanplant Incl. verwijderen van blad uit beplantingsvakken (NB: Rekening houden met de methode van onkruidbeheersing bij jonge aanplant van bodembedekkers. De dichtgroei dient niet te worden belemmerd door bijvoorbeeld schoffelen) De oppervlakte betreft circa 30 % van de totale oppervlakte aan beplantingsvakken Vrijgekomen materialen afvoeren
B (S)	- Controleren en verwijderen van ongewenste soorten	1 x per jaar	176,5 are (144,5 are)	176,5 are (144,5 are)	Ongewenste soorten betreft o.a. opslag en zaailingen van bomen en heesters die niet overeenkomen met het beplantingsplan. Tevens beheersen van taxus, hulst en braam Vrijgekomen materialen afvoeren
C (S)	- Vervangen van beplanting (inboet)	1 x per jaar 1 ^e en 2 ^e jaar na aanplant	680 m2 680 m2	680 m2 680 m2	Betreft incidenteel vervangen van dode of uitgevallen jonge aanplant (totaal 6800 m2) Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Vervangen (indien mogelijk) door dezelfde soort op dezelfde plaats, behalve wanneer de soort ongeschikt blijkt te zijn voor de plek. Gerekend is met ca. 10% van het totaal jonge aanplant
D (S)	- Vervangen van beplanting (inboet overig)	1 x per jaar	400 m2	400 m2	Betreft incidenteel vervangen van dode of uitgevallen beplanting Vervanging van dode (als gevolg van ouderdom of ziekte) of uitgevallen beplanting Vervangen (indien mogelijk) door dezelfde soort op dezelfde plaats, behalve wanneer de soort ongeschikt blijkt te zijn voor de plek. Gerekend is met ca. 5% van het totaal Het is niet noodzakelijk om elke individuele dode plant te vervangen. Inboet is nodig wanneer grote gaten in de beplantingsvakken vallen of dat meer dan 15% van de totale beplantingsoppervlakte onbedekt is.
E (S)	- Water geven (jonge aanplant)	8 x per jaar 1 ^e en 2 ^e jaar na aanplant	1 post	1 post	Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf en ingeboet volgens post C en D Hoeveelheid en frequentie afhankelijk van weersomstandigheden
F (S)	- Dunnen	1 x 3 per jaar	176,5 are (144,5 are)	176,5 are (144,5 are)	Betreft soorten die in de loop der tijd te dicht op elkaar groeien Bevorderen van een luchtiger plantvak met een geleidelijke overgang van laag aan de randen naar hoog in het midden van het beplantingsvak Vrijgekomen materialen afvoeren

1. Oeverbeplanting

A (S)	- Snoei en beheersen oeverbeplanting	1 x per jaar	0 m2 (50 m2)	0 m2 (50m2)	Betreft onderhoudssnoei gericht op behoud van vitaliteit en hoogte en verwijderen afgestorven blad Betreft een gesloten plantenvak van vaste planten (groot hoofblad en mammoetblad) Aangeplant volgens de eenmalige maatregelen uit voorgaande paragraaf Instandhouden en terugdringing binnen het vak. Geen uitbreiding wenselijk Snoei en knippen naar de aard van de soort Periode: voorjaarssnoei Vrijgekomen materialen afvoeren
B (S)	- Verwijderen uitgroei	1 x 3 per jaar	0 m2 (50 m2)	0 m2 (50m2)	Betreft het verwijderen van ongewenste uitgroei (incl. uitlopers en opslag) Tevens uitsteken incl. wortel t.p.v. gazon Vrijgekomen materialen afvoeren
C (S)	- Bemesten	1 x per jaar	0 m2 (50 m2)	0 m2 (50m2)	Betreft natuurlijke organische plantenvoeding t.b.v. vaste planten Leverancier: DCM, tel. 071 401 88 44 Incl. levering Periode: volgens voorschriften leverancier

2. Rozenperken

A (S)	- Snoei struikrozen	1 x per jaar	150 m2 (150 m2)	150 m2 (150 m2)	Betreft onderhoudssnoei gericht op behoud van vitaliteit en hoogte Snoei en knippen naar de aard van de soort Handmatig met een snoeischaar Periode: voorjaarssnoei (maart) (met voorjaarssnoei behoud van rozenbottels in het najaar) Vrijgekomen materialen afvoeren
B (S)	- Bemesten	1 x per jaar	150 m2 (150 m2)	150 m2 (150 m2)	Betreft natuurlijke organische plantenvoeding t.b.v. rozen Leverancier: DCM, tel. 071 401 88 44 Incl. levering Periode: volgens voorschriften leverancier

3. Vaste planten border, met individuele hogere heesters

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Snoei en knippen vaste planten	2-4 x per jaar	500 m2 (700 m2)	1000 m2 (1400 m2)	Betreft onderhoudssnoei gericht op behoud van vitaliteit en hoogte en verwijderen afgestorven delen Snoei en knippen naar de aard van de soort Periode: zomersnoei en voorjaarssnoei Vrijgekomen materialen afvoeren
B (S)	- Snoei individuele heesters	1 x per jaar	10 m2 (30 m2)	10 m2 (30 m2)	Betreft onderhoudssnoei gericht op behoud van vitaliteit en vorm Methode en periode van de snoei aanpassen aan de soort Vrijgekomen materialen afvoeren
C (S)	- Bemesten	1 x per jaar	500 m2 (700 m2)	500 m2 (700 m2)	Betreft natuurlijke organische plantenvoeding t.b.v. vaste planten Leverancier: DCM, tel. 071 401 88 44 Incl. levering Periode: volgens voorschriften leverancier
D (S)	- Opnemen, scheuren en herplant van vaste planten	1 x 3 per jaar	1 post	1 post	Betreft het bevorderen en houden van een dicht bedekt oppervlak Incidenteel Gericht op instandhouding Periode: voorjaar

4. Vakbeplanting van lage en hoge heesterbeplanting

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Snoei van heestervakken	1 x per jaar	10.500 m2 (9000 m2)	105 are (90 are)	Betreft onderhoudssnoei gericht op vorm en vitaliteit, tevens het voorkomen van overgroeiing van paden Geen haag- of vormsnoei toepassen Methode en periode van de snoei aanpassen aan de soort De oppervlakte betreft jaarlijks circa 30% van de totale oppervlakte aan heesterbeplanting Vrijgekomen materialen afvoeren

5. Rhododendron

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Reguliere snoei van rhododendron	1 x per jaar	2000 m2 (2250 m2)	2000 m2 (2250 m2)	Betreft onderhoudssnoei gericht op vorm en vitaliteit, tevens het voorkomen van overgroeiing van paden Compact houden van het vak en de begroeiing Geen haag- of vormsnoei toepassen! Methode en periode van de snoei aanpassen aan de soort: kort na de bloei Vrijgekomen materialen afvoeren
B (S)	- Verjongingssnoei rhododendron	1 x per 10 jaar	2000 m2	2000 m2	Volledig afzetten van een rhododendronvak Hierna verjongingssnoei om de 10 jaar (NB in deze beheerperiode dienen gefaseerd alle huidige rhododendronvakken een keer volledig afgezet te worden) Betreft een te groot en te hoge beplanting, tevens stimulering van bloei Snoei tot kniehoog (ca. 0,60 m t.o.v. de grond) Materieel: handmatig Periode: winter

6. Hoge coniferen als onderdeel van vakbeplanting

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Snoei coniferen in gazon en plantvakken	1 x per 6 jaar	4500 m2 (2300 m2)	4500 m2 (2300 m2)	Coniferen (o.a. Thuja, Chamaecyparis e.d.) in plantvakken Betreft begeleidingssnoei en het verwijderen van dood of ziek hout, schurende of foutstandige takken Snoei naar de aard van de soort. Geen vormsnoei toepassen Bewerkingspercentage minimaal naar de aard van de soort Materieel: handmatig Periode: winter

7. Incidenteel bol en knolgewassen in vakbeplanting

A	- Bol- en knolgewassen in perken en gazon	Jaarlijks	1 post	1 post	Betreft mogelijke maatregelen om de oppervlakte van de bestaande populaties instand te houden. Maatregelen zijn soortgebonden, waaronder: - Oprullen van de grond (ter bevordering van uitzaaien) - Afmaaaien van loof na het rijpen van het zaad - Bemesting / humus strooien (incl. leverantie) - Etc.
B	- Maaaien van loof bolgewassen	1 x per jaar	1000 m2	1000 m2	Het maaaien van het loof zal veel handwerk zijn, aangezien de bollen verspreid zijn aangebracht over diverse vakken. Incl. afvoeren van het vrijgekomen materiaal. Periode: afhankelijk van de soort

08. GAZON

08.10. Herstel

Gewenst eindbeeld:

Verzorgd gemaaid gazon, zonder wateroverlast. Strakke begrenzing ten opzichte van de plantvakken (onkruidvrije, zwarte aarde).

Methodiek/maatregelen:

- Renovatie gazon i.v.m. met waterstagnatie, bij voorkeur de gehele oppervlakte. (Een en ander mede afhankelijk van nader onderzoek) (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen)
- Te denken valt aan:
 - grond losmaken/spitten
 - ophogen en onder afschot/profiel aanbrengen (richting vijver of plantvakken)
 - zonodig bezanden
 - egaliseren
 - opnieuw inzaaien

NB rekening houden met locaties voorjaarsbollen, zonodig uithalen en herplanten.

- Aan de noordzijde van de berceau een gazonstrook van minimaal 3 meter i.v.m. ruimte voor hoogwerker t.b.v. het knippen van de berceau.
- Waarborgen van een goede afwatering door het gazon onder profiel te leggen. Afwateringsplan opstellen in combinatie met aanleg paden.
- Herstel verdwenen grasstroken tussen paden en plantvakken. Streven naar een strook van ca. 1,5 tot 2 meter.
- Maatregelen gazon altijd combineren met het herstellen/vernieuwen van paden en aanpassingen aan plantvakken. Ten behoeve van een egaal beeld is het wenselijk om het zaaiwerk over grote oppervlakten tegelijk uit te voeren (bijvoorbeeld paden als werkgrens aanhouden).

Afb. 6.5a: Herstel gazon (uitgangssituatie 2013), schaal 1:1500.

Eenmalige maatregelen:

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Opmerkingen</u>
1	- Verwijderen gazon	20 are	Zie voorgaande paragraaf
2	- Nieuw in te zaaien gazon	45 are	Zie voorgaande paragraaf
3	- Herstel gazon i.v.m. waterstagnatie. Liefst combineren met voorgaande post	275 are	Conform onderzoeksrapport (aparte bundel). (Gehele oppervlakte) (Zie hoofdstuk 01.20. Tekeningen en berekeningen.)

08.20. Beheer
Doel regulier beheer:

- Behoud van een gesloten, strakke grasmat, vrij van obstakels en waterstagnatie met een vloeiende belijning langs plantvakken conform het cultuurhistorische beeld van het park. Een en ander ook in combinatie beheer Vakbeplanting. (Hoofdstuk 07.)
- In stand houden van de (incidentele) bol- en knolvegetatie in gazon.
- Tegengaan en opheffen van kale plekken en onregelmatigheden.
- Streven naar een grasstrook tussen paden en plantvakken van ca. 1,5 tot 2 m. In combinatie met beheer Vakbeplanting. (Hoofdstuk 07.)

Aandachtspunten:

- Verdichting van de grond en kale plekken als gevolg van het beheer en materieel voorkomen. Maaimachines en maaibeheer qua maatvoering en gewicht afstemmen op de situatie. (Licht maaimaterieel, niet maaïen bij vochtig/natte/verzadigde bodem, etc.)

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A (S)	- Maaïen	20 a 25x per jaar (frequentie 2x S)	275 are (300 are)	5500 are (6000 are)	Kwaliteitsniveau A: intensief onderhoud langs obstakels (bomen en heesterranden) maaïhoogte gelijk aan overig gazon. Het vrijgekomen maaisel is minimaal en kan blijven liggen
B (S)	- Bijmaaïen onder solitaire bomen en boomgroepen	3 x per jaar	50 are	150 are	Betreft het handmatig uitmaaïen en verwijderen van ongewenste ondergroei onder solitaire bomen en boomgroepen Afvoeren vrijkomend materiaal (Ter plaatse van bomen, waarbij de vertakking tot aan het maaïveld reikt, kan het bijmaaïen extensiever: ca. 1 a 2 x per jaar) Materieel: bosmaaier Periode: groeiseizoen
C	- Knippen graskanten langs vakbeplanting	2 x per jaar	2700 m (3200 m)	5400 m (6400 m)	De randen van de beplantingsvakken dienen vloeiende lijnen te zijn volgens de bedoelde vormgeving van het plantvak Betreft het afsteken van overgroeïende graskanten Periode: 1x per 4 weken, groeiseizoen
D (S)	- Gras ontdoen van blad	2 x per jaar (frequentie 1x S)	275 are (300 are)	550 are (600 are)	Vrijgekomen materialen afvoeren Materieel: tractor en blazer Periode: najaar, vrijgekomen materialen afvoeren

E	- Controleren op beschadigingen grasmat	1x per jaar	275 are (300 are)	550 are (600 are)	Betreft het controleren van de grasmat op gaten en kleine onregelmatigheden, incl. herstel Zoals: gaten en kale plekken door het veelvuldig gebruik, olifantenpaden e.d. Incl. doorzaaien t.b.v. herstel grasmat Gerekend dient te worden met ca. 10% van de totale oppervlakte periode: voorjaar
F	- Beluchten	1x per jaar	275 are (300 are)	275 are (300 are)	Beluchten door het perforeren van de grasmat tot een diepte van 50 tot 60 mm. Periode: april tot september
G	- Rollen	1x per jaar	275 are (300 are)	550 are (600 are)	Rollen onder droge omstandigheden Periode: april tot september
H	- Bezanden	2x per 6 jaar	275 are (300 are)	550 are (600 are)	Laag van maximaal 5 mm
I	- Bemesten	incidenteel	275 are (300 are)	550 are (600 are)	Indien nodig

Afb. 05.20a. Uitgangssituatie gazon (2013), schaal 1:1500.

Afb. 05.20b. Uitgangssituatie gazon na herstel, schaal 1:1500.

09. BANKEN, AFVALBAKKEN EN BIJZONDERE OBJECTEN

09.10. Herstel

Gewenst eindbeeld:

Banken gelijkmatig verspreid over het terrein, steeds op een plek met een interessant uitzicht of anderszins aantrekkelijk. Verzorgde uitstraling van de bijzondere objecten als het de koepel, diverse muurtjes, brug, oorlogsmonument en sculptuur 'Roodkapje en de Wolf'.

Methodiek/maatregelen:

- Algemeen: alle banken korter op het pad plaatsen (dus ook de te handhaven banken worden iets verschoven). Uitgezonderd de twee banken in halfverharding bij het oorlogsmonument. De aanwezige tegelverharding opruimen en onder de banken een plateau aanbrengen van asfalt in een vloeiende lijn, aansluitend op de asfaltpaden. Banken rondom het plein binnen de pleinomlijning plaatsen. (Zie hoofdstuk 02. Paden en plein voor de gedetailleerde uitwerking.)
- Verplaatsen van banken op uitzichtloze locatie naar uitzichtlocatie.
- Handhaven twee banken in halfverharding aan weerszijde van de trap richting het oorlogsmonument.
- Verwijderen banken: banken van ongewenste locatie.
- Plaatsen extra banken op nieuwe locatie. Hergebruik oude banken, met een voetplaat i.p.v. de huidige fundering. Ter plaatse van het oorlogsmonument kunnen nog twee banken gebruikt worden met de oude ondergrondse fundering.
- Afvalbakken mee verplaatsen met de banken. Geen nieuwe afvalbakken toevoegen. Fundering middels betonplaat. Afvalbakken naast de banken plaatsen in het asfalt.
- Op lange termijn (1x per 20 jaar) vervangen van alle banken en afvalbakken in het park. Het park leent zich voor een prominent model met uitstraling.

Specificaties huidige bank:

- type Piano, leverancier: Velopa citystyle
- afm. 1750x645x865 mm
- staal, verzinkt en zwart gecoat RAL 5004 – Black Blue
- Incl. voetplaat op maaiveld, 2 st. per bank, bevestiging middels chemisch ankers in het asfalt

Specificaties huidige afvalbak:

- type Superpole, leverancier: Bammens
- 120 liter
- kleur: RAL 5004 – Black Blue
- incl. betonvoet afm. 525x525 mm

Afb. 10.10: Herstel banken en afvalbakken (uitgangssituatie 2013), schaal 1:1500.

Eenmalige maatregelen:

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Opmerkingen</u>
1	- Verwijderen banken t.b.v. hergebruik (verplaatsen c.q. verzetten)	7 st	Zie voorgaande paragraaf
2	- Verwijderen en afvoeren beschadigde bank	1 st	Zie voorgaande paragraaf
3	- Plaatsen banken op asfalt	13 st	Zie voorgaande paragraaf (Zie ook hoofdstuk 02 paden en plein) - Hergebruik bank (5 st, incl. levering van 10 st bankpoten met voetplaat) - Nieuwe bank (8 st., incl. voetplaat)
4	- Plaatsen extra banken op halfverharding (bij oorlogsmonument)	2 st	Zie voorgaande paragraaf Hergebruik bank, incl. ondergrondse fundering
5	- Verplaatsen afvalbakken	4 st	Zie voorgaande paragraaf

09.20. Beheer
Doel regulier beheer:

- Duurzaam in stand houden (schoon en onbeschadigd) van banken en afvalbakken.
- Duurzaam in stand houden (schoon en onbeschadigd) van overige inrichtingselementen (o.a. Oorlogsmonument, en sculptuur 'Roodkapje en de Wolf').
- Het gehele park vrij houden van zwerfvuil en overig afval. Met name rondom de afvalbakken en op het plein en de koepel is de vuildruk hoog en vraagt extra onderhoudsinspanning. Overlast voor parkgebruik en parkbeeld mag slechts beperkt voorkomen.

Aandachtspunten:

- De zogenaamde rode elementen als de brug, koepel, keermuurtjes en overige muren zitten in een aparte beheereenheid van de gemeente Stadskanaal.

<u>Nummer</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Frequentie / periode</u>	<u>Hoeveelheid</u>	<u>Hoeveelheid x frequentie</u>	<u>Opmerkingen</u>
A	- Park ontdoen van zwerfvuil.	1 x per week	1 post 5,6 ha	1 post	Betreft onderdeel schouwroute zwerfafval gehele park t.p.v. paden en plein, water en oevers (drijfvuil), vakbeplanting, gazon en t.p.v. banken en afvalbakken Vrijgekomen materialen afvoeren Periode: gehele jaar
B	- Controle en herstel banken	1 x per jaar	1 post	1 post	Betreft incidentele reparaties. Bijv. door schade Indien nodig geheel vervangen Type bank: Piano, leverancier: Velopa citystyle Combineren met schouwroute zwerfafval gehele park
C	- Schoonmaken banken	1 x per maand	1 post 10 st (13 st)	1 post	Betreft het controleren en schoonmaken van de banken. Het schoonmaken van de banken hoeft alleen plaats te vinden bij constatering van vervuiling. Combineren met schouwroute zwerfafval gehele park
D	- Controle en herstel afvalbakken	1 x per jaar	1 post	1 post	Betreft incidentele reparaties. Bijv. door schade Indien nodig geheel vervangen Type afvalbak: Superpole, leverancier: Bammens Combineren met schouwroute zwerfafval gehele park
E	- Schoonmaken afvalbakken	1 x per maand	1 post 4 st	1 post	Betreft het controleren en schoonmaken van de banken. Het schoonmaken van de afvalbakken hoeft alleen plaats te vinden bij constatering van vervuiling. Combineren met schouwroute zwerfafval gehele park
F	- Legen afvalbakken	1x per week	1 post 4 st	1 post	Vrijgekomen materialen afvoeren Combineren met schouwroute zwerfafval gehele park
G	- Verwijderen van graffiti	incidenteel	1 post	1 post	In een openbaar park zijn alle onderdelen kwetsbaar voor vervuiling in de vorm van graffiti. Tijdens de controle van de diverse onderdelen van het park (banken, afvalbakken, koepel, muurtjes, brug, oorlogsmonument, sculptuur etc.) kan geconstateerd worden dat er graffiti op de objecten aangebracht is. Ook bezoekers van het park kunnen dit bij de gemeente melden. Het beleid van gemeente Stadskanaal is dat alle teksten en/of afbeeldingen binnen 48 uur verwijderd worden (na melding bij servicelijn).

12. SLOT

12.10. Evaluatie en vervolg

Dit Maatregelen- en Beheerplan is gericht op de periode 2014 tot 2019 en kan tevens dienen als basis voor toekomstige beheerperioden. Bij verlenging van de periode is het verstandig om een evaluatie te houden over het onderhoud en het onderhoudsniveau van de afgelopen 6 jaar. Tevens kunnen aanpassingen nodig zijn aangezien het gebruik van het park in de loop der jaren kan wijzigen. Ook regelgeving, voor bijvoorbeeld de VTA-controle en het toepassen van bestrijdingsmiddelen, is een belangrijk aandachtspunt dat meegenomen dient te worden in een evaluatie en voorbereiding voor de volgende periode. Tevens kan een overzicht opgesteld worden van de uitvoering van werkzaamheden, als basis voor de definitieve subsidie-faststelling en -afrekening.

Het opstellen van het Maatregelen- en Beheerplan en Inspectierapport voor de periode 2020-2025 is opgenomen in Hoofdstuk 01.10 Planuitwerking en begeleiding.

SB4

**BUREAU VOOR HISTORISCHE
TUINEN, PARKEN EN LANDSCHAPPEN**